روزنامه اقتصادی صبح ایران

اسکناس

پنج‌شنبه ۱۷ تیر ۱۴۰۰ • شماره ۱۰۴۶ • سال چهارم • دور جدید • شماره ۶۷۸ • ۸ صفحه • ۳۰۰۰ تومان

Thu•8Jul•2021•8page

ماینرها تا آخر تابستان خاموش می‌شوند

گروه انرژی: وزیر نیرو تاکید کرد که عزم جدی برای مدیریت خاموشی‌ها شکل گرفته است. به گزارش اسکناس، رضا اردکانیان در جلسه کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی و در جریان بررسی علل خاموشی‌های اخیر بیان کرد: در خصوص نقش استخراج رمزارزها بر خاموشی‌ها باید عرض کنم که...

صفحه ۴

«اسکناس» از اختلال شدید در پی قطعی برق در فعالیت کارخانه گزارش می‌دهد؛

کشیدن ترمز تولید به سرعت برق

گروه صنعت و تجارت: برق کارخانه های سیمان و فولاد برای چند هفته قطع خواهد بود. فعالین بازار نگران تکرار دوباره گرانی حاصل از جیره بندی برق در هفته های آینده هستند اما فعالین صنعت می گویند که خبری از افزایش قیمت نیست. به گزارش اسکناس، برق صنایع سیمانی و فولادی چند هفته ای قطع می شود. قطعی هایی که در زمستان پارسال منجر به افزایش قیمت سیمان شده بود، حالا اینبار بدتر از قبل از حال تکرار شدن است. هر چند که محمدرضا مرتضوی رییس خانه صنعت، معدن تهران در گفتگو با بازار هر گونه گرانی به بهانه قطعی برق را رد می کند و از برخورد با گران فروش ها خبر می دهد اما فعالین بازار از شروع افزایش قیمت ها می گویند...

صفحه ۶

آغاز اجلاس گفتگوهای بین‌الافغانی در تهران با حضور نمایندگان دولت و طالبان؛

نقشه صلح با ابتکار ایران

ظریف: مردم و رهبران سیاسی افغانستان باید برای آینده کشورشان تصمیمات دشوار اتخاذ کنند

صفحه ۲

تیترهای مهم

ضعف سامانه ملی املاک علت شکست سیاست های مسکن

۵

فرار مالیاتی به ۱۰۰ هزار میلیارد رسید!

گروه اقتصاد کلان: رئیس کل سازمان امور مالیاتی ضمن بیان اینکه درآمدهای مالیاتی در سال گذشته کمتر از نصف مزایا و حقوق اجتناب ناپذیر شاغلین بازنشسته کشور بوده است، اعلام کرد: اکنون میزان فرار مالیاتی موجود در کشور ۱۰۰ هزار میلیارد تومان است که ۵۰ درصد فرارمالیاتی و...

۳

افزایش بیماران سرپایی در شروع پیک پنجم کرونا

۵

ضربه خاموشی‌ها به اقتصاد نیمه‌جان

۳

خروج سالانه ۴۰۰ میلیون دلار ارز برای واردات چای!

۸

سرمقاله

ریشه های کم آبی ایران

■ **محمدابراهیم رئیسی**

دبیر مالی و اقتصادی کمیته ملی سدهای بزرگ

در مورد آب‌های مرزی باید موضوع قدرت و هژمونی را در نظر داشته باشیم، هژمونی از مشتقات قدرت است. اینکه یک کشور از نظر مکان جغرافیایی منبع آبِ کجا باشد (بالادست یا پایین‌دست)، چه پتانسیلی برای استفاده از زیرساخت‌های موجود دارد و یا اینکه کشور مبدا چقدر قدرت دارد، برای آن کشور هیدروهژمونی به وجود می‌آورد، بی‌توجهی به این مسئله باعث می‌شود نتوانیم درست تصمیم بگیریم. باید باور کنیم آنکه در بالادست آب را کنترل می کند قدرت دارد، باید روش‌های مختلفی را برای مدیریت و پذیرش این قدرت انجام دهیم. این روش‌ها می‌تواند براساس مطالعاتی که انجام شده است شامل مکانیزم اجبارآور برای ایجاد پذیرشِ قدرت، مکانیزم ایجادکننده مطلوبیت برای...

■ ادامه در همین صفحه

دیدگاه

خطر تکرار بحران کمبود برق برای گاز

■ **محمدحسین دانشفر**

کارشناس ارشد انرژی

بر اساس پیش بینی میزان تولید و مصرف گاز در کشور و به دلایلی نظیر روند افزایشی مصرف گاز، افت فشار میدان پارس جنوبی بعنوان اصلی‌ترین منبع تامین گاز کشور، ظرفیت سازی ناکافی و تأخیر در توسعه بموقع میادین گازی جهت جایگزینی افت تولید، وضعیت گاز در چند سال آتی به سرنوشت وضعیت فعلی بحران کمبود برق در کشور دچار خواهد شد. اجرایی نمودن برنامه‌های بهینه سازی مصرف، اولویت در برنامه‌های افزایش ظرفیت تولید گاز نسبت به نفت، تسریع در توسعه میادین جدید گازی، اجرای برنامه‌های نگهداشت تولید در میادین تولیدی گاز بخصوص پارس جنوبی از ضروریات امر است. تغییر سبد مصرف انرژی کشور و برنامه ریزی جهت استفاده حداکثری از...

■ ادامه در همین صفحه

یک نماینده مجلس بیان کرد

دلار ۳۰ هزار تومانی نتیجه گفتار درمانی دولت است

گروه سیاسی: نماینده ملایر در مجلس با انتقاد از رشد لحظه‌ای تورم گفت: با وجود وعده و وعیدها و گشایش‌هایی که دولت حسن روحانی با عنوان گفتار درمانی تشریح می کرد اما اقدام خاصی را از سوی این دولت شاهد نبودیم و آمارها و اطلاعات غلط تحویل می‌دادند. حجت الاسلام احد آزادیخواه نماینده مردم ملایر در مجلس شورای اسلامی با اشاره به کارنامه هشت ساله دولت حسن روحانی وعده و وعیدهای بی‌عمل او و اعضای کابینه‌اش اظهار داشت: هشت سال دولت آقای روحانی در مسند کار بود و خیلی از امورات کشور را در اختیار داشت؛ او مدیریت کلان بودجه‌ریزی و برنامه‌ریزی کشور را در اختیار داشت و لوایح سالیانه بودجه را تقدیم مجلس می کرد و منابع درآمدی بودجه در اختیار قوه مجریه بود و هزینه کرد هم کاملاً مشخص بود. وی افزود: دولت حسن روحانی علی‌رغم همه اختیارات بالایی که داشت، اما متأسفانه اشکالات جدی در دولت حسن روحانی را شاهد و ناظر بودیم و نباید صرفاً مسئولیت دولت آقای روحانی را به رخ بکشیم بلکه باید اختیارات قوه مجریه در طول هشت سال اخیر به حسن روحانی داشت را مدنظر قرار دهیم و بررسی کنیم که او چه اختیاراتی داشته و امکاناتی را در اختیار داشته است. وی تصریح کرد: آغاز دولت حسن روحانی همزمان با شرایط نفتی متفاوت با وضعیت فعلی در فروش نفت بود و فرصت‌های بسیاری در اختیار داشت، اما متأسفانه در مجموع برآیند همه موضوعات و منابع درآمدی و هزینه‌ای و اختیارات، اما آنچه در نتیجه از عملکرد دولت حسن روحانی دیدیم، قابل انتظار نبود.

ریشه های کم آبی ایران

■ ادامه از همین صفحه

...ایجادپذیرش قدرت، مکانیزم ایجاد کننده‌ی توافق هنجاری برای ایجاد پذیرشِ قدرت و مکانیزم ایجاد کننده‌ی هژمون ایدئولوژیک برای ایجاد پذیرشِ قدرت باشد. برخی مواقع آنقدر قدرت اقتصادی و در برخی موارد قدرت نظامی داریم که می‌توانیم هژمونی آب را تحت‌تاثیر قرار دهیم، بنابراین باید با شناخت این موضوع و اینکه در هیدروپلیتیک و اقتصاد سیاسی آب این قضایا مطرح است، در مورد راه‌حل‌ها فکر کنیم. ابتدا باید جایگاه‌مان را نسبت به کشورهای بالادست در حوزه آب از جمله ترکیه و افغانستان مشخص کنیم، از لحاظ جغرافیایی هر دو این کشورها در بالادست هستند. یعنی منشا دجله و فرات، ترکیه و هیرمند در افغانستان است، با این تفاسیر باید مباحث آب را نه در اقتصاد که در چارچوب اقتصاد سیاسی مطرح کنیم و با استفاده از ابزار اقتصاد سیاسی در مورد آب‌های مرزی صحبت کنیم. در موضوع آب‌های مرزی نیازمند مطالعات هستیم، تاکنون در مورد آب‌های مرزی مطالعات قوی نداشته‌ایم و اگر هم بوده پراکنده است، البته اخیرا وزارت نیرو به طور متمرکز در مورد وضعیت آب‌های مشترک بررسی‌هایی داشته، در کشورهای دیگر در مورد حوضه‌های مهم مشترک مطالعات زیادی انجام شده است. اکونومیست چندی پیش شاخصی بنام شاخص صلح آبی منتشر کرده و وضعیت حوزه‌های مشترک را بررسی و نحوه تعاملات را مورد ارزیابی قرار داده است اما در ایران مطالعه دقیقی را شاهد نبوده‌ایم. ما در حوضه‌های دجله و فرات یکی از بدترین مباحث تعاملاتی، نهادی، مالی و سیاسی را شاهدیم که نمی‌تواند یک همکاری شکل بگیرد، در تجربیات موفق در جهان این قضایا را با همکاری حل کرده‌اند و به جای اینکه شروع به تقسیم آب کنند به این فکر می کنند که چگونه منافع آب را بین هم تقسیم کنند، به فرض کشوری آب دارد با کشوری که تکنولوژی تولید برق از آب را ندارد تعامل می کند و کار مشترک که منافع هر دو کشور را در بر گیرد، انجام می‌دهند، همانند کار مشترکی که ایران با جمهوری آذربایجان در حوزه سدهای خداآفرین و قیزقلعه‌سی دارد بر این اساس که سرمایه‌گذاری مشترک تعریف شده و منافع آن از مسیر تولید آب در بخش کشاورزی و برق تامین می‌شود. بیشترین تاثیر طرح‌های توسعه ترکیه روی عراق و سوریه و بطور غیرمستقیم بر ایران است، اگر پروژه گاپ ترکیه بروی دجله و فرات اجرایی شود ورودی آب به عراق و سوریه تا ۵۰ درصد کاهش می‌یابد و این بدان معناست که ایران نیز به طور غیرمستقیم با توجه به تاثیری که بر هورالعظیم دارد، متاثر می‌شود. عدم ورود آب کافی به هورالعظیم بروز ریزگردها در کنار کاهش خدمات اکوسیستمی این تالاب را بدنبال دارد که زیان‌های اقتصادی عظیمی را به ما تحمیل می کند. برای حل موضوع آب‌های مرزی بعد از شناخت منطقه‌ای و شناسایی مبانی مختلف، باید مذاکرات فعال همه‌جانبه داشته باشیم، نمی‌توانیم در مذاکرات فقط در مورد مبحث آب صحبت کنیم، آب را باید در قالب اقتصاد سیاسی ببینیم و مولفه‌های روابط تاریخی و نهادهای موجود در منطقه و بازیگران را در نظر بگیریم تا به تصمیمات خوب‌تری دسترسی پیدا کنیم. هرچه زودتر باید این اتفاق بیفتد زیرا فقط مسئله آب نیست، محیط زیست هم اهمیت دارد، در غیر این صورت آثار غیرمستقیم عدم مدیریت آب‌های مرزی سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در مناطق مرزی را نیز زیر سوال می‌برد. در حال حاضر حقابه ما از ارس ۵۰-۵۰ است که طی قرارداد با شوروی سابق تعیین شده است اما برای برداشت باید تاسیساتی وجود داشته باشد که به نظر می‌رسد طرف آذربایجان و ارمنستان آب بیشتری برداشت می‌کنند، ما نیز در سال‌های اخیر سعی کردیم خلا را جبران کنیم و سهم‌مان را بردارِیم، اما در این حوضه هم ترکیه فعالیت‌هایی را آغاز کرده که موجب کاهش آب ورودی به ارس خواهد شد نمونه آن بهره‌برداری از سد کارکورت بروی ارس است که برای ما مشکل‌ساز خواهد شد. اکنون افغانستان هم تلاش زیادی برای مهار هیرمند می کند، ما باید با این کشور وارد یک تعامل منطقی شویم تا بتوانیم حقابه‌مان را دریافت کنیم، مسئله ما توسعه اقتصادی سیستان و هامون نیز است، غیر از آب، پتانسیل‌های دیگر داریم که می‌توانیم در تعامل مشترک با افغانستان اهداف‌مان را عملیاتی کنیم.

خطر تکرار بحران کمبود برق برای گاز

■ ادامه از همین صفحه

...انرژی‌های نو، تمرکز بر برنامه‌های ذخیره سازی گاز طبیعی و همچنین تدوین برنامه جامع و یکپارچه تولید و مصرف و بازنگری استراتژی‌های مربوطه، از اهم اقدامات مورد نیاز جهت تأخیر یا حذف اثرات کاهش میزان گاز در کشور در سال‌های پیش رو می‌باشد. با هدف مدیریت سریع بحران کمبود گاز، اولویت بندی مصرف کنندگان صنعتی جهت تعدیل یا سهمیه‌بندی میزان مصرف در مواقع اضطراری نیاز، تعریف سناریوهای مصرف منطبق بر پیش بینی واقعی تولید گاز، اصلاح و انعطاف پذیر نمودن شبکه سراسری توزیع کشور بایستی به صورت جدی مدنظر قرار گیرد. با توجه به اینکه سوخت بخش عظیمی از نیروگاه‌های برق، گاز می‌باشد، کمبود میزان گاز، شرایط برق را بحرانی‌تر کرده و با تغییر سوخت این نیروگاه‌ها هزینه‌ای فراتر تحمیل می گردد. همچنین با کاهش خوراک واحدهای پتروشیمی، کاهش محصولات پتروشیمی حادث که منجر به تعطیلی واحدهای پتروشیمی یا کار کردن با ظرفیت پایین و در نتیجه کاهش میزان محصولات تولیدی خواهد شد.